

Nuuk, 12. september 2013

I medfør af §37 i Forretningsordenen for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende spørgsmål:

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

1. I hvilket omfang er der udvundet malm i Kuannersuit siden den sidste halvdel af 1950'erne af Risø?
2. Hvad var formålet med Risø's udvinding af malm i Kuannersuit, og hvilken forskel er der mellem Risø's formål ved udvindingen af malm og interessen for Kuannersuit i nyere tid?
3. Hvilke videnskabelige analyser og undersøgelser i form af f. eks. geologiske, geofysiske, glaciologisk, hydrologiske og andre undersøgelser af videnskabelig karakter af betydning for Kuannersuit foreligger der i forbindelse med Risø's udvinding af malm, og som udarbejdet af Risø eller andre instanser/myndigheder el. lign.?
4. Hvilke videnskabelige analyser og undersøgelser i form af f. eks. geologiske, geofysiske, glaciologisk, hydrologiske og andre undersøgelser af videnskabelig karakter af betydning for Kuannersuit er der gennemført siden ophøret af Risø's udvinding af malm ved Kuannersuit?
5. Hvilke forholdsregler og krav stillede den danske stat ved Risø's udvinding af malm ved Kuannersuit for at udvindingsaktiviteten blev udført hensigtsmæssigt samt forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed, og i givet fald på hvilket (lov-)grundlag?
6. Hvilke vilkår og henvisninger bliver der stillet i dag ved eventuel udvinding af malm ved Kuannersuit for at udvindingsaktiviteten bliver udført hensigtsmæssigt samt forsvarligt med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljø, ressourceudnyttelse og samfundsmæssig bæredygtighed, og i givet fald på hvilket (lov-)grundlag, og er der tale om strengere eller lempeligere forholdsregler og krav i forhold til de krav og forholdsregler, der blev stillet over for Risø?
7. Hvilke forholdsregler og krav stillede den danske stat ved Risø's udvinding af malm for at beskytte sundheden, miljøet og naturen for at forebygge, begrænse og bekæmpe eventuel forurening og anden negativ påvirkning af sundheden, miljøet og naturen under og efter Risø's udvinding af malm ved Kuannersuit, og i givet på hvilket (lov-)grundlag?
8. Hvilke vilkår og henvisninger bliver der stillet i dag ved eventuel udvinding af malm for at beskytte sundheden, miljøet og naturen for at forebygge, begrænse og bekæmpe eventuel forurening og anden negativ påvirkning af sundheden, miljøet og naturen under og efter eventuel udvinding af malm ved Kuannersuit, og i givet på hvilket (lov-)grundlag, og vil der være tale om strengere eller lempeligere forholdsregler og krav i forhold til de krav og forholdsregler, der blev stillet over for Risø?
9. Hvor mange arbejdede ved Kuannersuit, incl. lokal fastboende arbejdskraft, under og efter Risø's udvinding af malm ved Kuannersuit siden den sidste halvdel af 1950'erne?
10. Hvilke miljø-, helbreds- og sundhedsmæssige foranstaltninger har den danske stat foretaget efter ophøret af Risø's udvinding af malm ved Kuannersuit, og er der givet fald konstateret helbreds- og miljømæssige konsekvenser som følge af Risø's udvinding af malm ved Kuannersuit?
11. Hvilken mineraludvindingsteknologisk, videns- og erfaringsmæssig udvikling har der været siden Risø's udvinding af malm ved Kuannersuit for at beskytte sundheden, miljøet og naturen for at forebygge, begrænse og bekæmpe eventuel forurening og anden negativ

- påvirkning af sundheden, miljøet og naturen før, under og efter eventuel udvinding af malm ved Kuannersuit, og er der i givet tale om forbedring af beskyttelsen af sundheden, miljøet og naturen end de vilkår, der herskede under Risø's udvinding af malm ved Kuannersuit?
12. Hvordan er sundhedstilstanden, sygdomsbilledet og dødeligheden i Narsaq i forhold til resten af landet, og har udviklingen af sundhedstilstanden, sygdomsbilledet og dødeligheden været anderledes end resten af landet, og kan sundhedstilstanden, sygdomsbilledet og dødeligheden i givet fald have sammenhæng med Risø's udvinding af malm ved Kuannersuit?

(Medlem af Inatsisartut Siverth K. Heilmann og Medlem af Inatsisartut Gerhardt Petersen, Atassut)

Begrundelse

Kuannersuit repræsenterer en betydelig fremtidig ressource for landet på grund af de mange sjældne grundstoffer, som findes i høje koncentrationer.

I 1956 blev der fundet en stor forekomst af sjældne grundstoffer, bl.a. uran, thorium, zirconium, niobium, yttrium, zink, tin, lithium, beryllium og de sjældne jordarter samt flygtige grundstoffer som klor og fluor ved Kuannersuit, og som er siden blevet geologisk kortlagt og opmålt.

Da danskerne byggede deres atomforsøgsstation på Risø, kom uranen fra Kuannersuit. En del af affaldet på Risø stammer fra Risø's udvinding af uranmalm fra Kuannersuit.

Indtil 1983 troede man i Danmark på atomkraft, og man ville udvinde egen uran, og at denne udvinding skulle finde sted fra Kuannersuit. Projektet var et af dem, der fik størst støtte fra Handelsministeriets pulje til energiforskning.

Risø formåede at fastholde projektet indtil 1983: »Fra 1956 og frem og især perioden 1972-76, udarbejdede Risø-medarbejderne flere notater til AEK (red. Atomenergikommissionen) og de skiftende regeringer, som gjorde det klart, at indførelse af atomkraft ville være risikabelt, hvis man ikke sikrede sig en national uranproduktion.«¹

Jeg ønsker at få besvaret mine spørgsmål inden for 10 arbejdsdage.

---

¹ Jubilæumsbogen "Til samfundets tarv – forskningscenter Risø's historie"